

8. Den økonomiske og monetære politik og EU's finanser

Forfatningstraktaten

- Fastholder samordning af medlemslandenes økonomiske politikker som et centralt element i EU-samarbejdet med henblik på en åben markedsøkonomi med fri konkurrence, stabile priser, sunde offentlige finanser og monetære vilkår og en holdbar betalingsbalance.
- Styrker eurolandenes samarbejde og indfører en særlig eurogruppeformand, der vælges for to et halvt år ad gangen.
- Giver Europa-Parlamentet større indflydelse på EU's finanser, herunder også på f.eks. landbrugsudgifterne.
- Traktatfæster principperne om bl.a. budgetdisciplin og forsvarlig økonomisk forvaltning.
- Fremhæver kravet om bekæmpelse af svig med EU-midler.

Samordningen af medlemslandenes økonomiske politikker bevares som et centralt element i EU-samarbejdet. EU skal forsat arbejde for en bæredygtig udvikling baseret på en åben markedsøkonomi med fri konkurrence, stabile priser, sunde offentlige finanser og en holdbar betalingsbalance.

EU-landene bekræfter deres forpligtelser i forhold til Stabilitets- og vækstpagten, som bl.a. indebærer gensidig overvågning af EU-landenes økonomiske politik og procedurer for korrektion af uforholdsmæssigt store budgetunderskud. Forfatningstraktaten styrker Kommissionens position, når den vurderer, at et medlemsland overskrider grænserne for budgetunderskud.

Det monetære samarbejde videreføres også. Forfatningstraktaten bygger på, at den fælles valuta er euroen. Samtidig bekræfter traktaten, at ikke alle medlemslande har indført euroen.

Generelt styrkes eurolandenes samarbejde, herunder om budgetdisciplin og fælles økonomisk-politiske retningslinier. Det præciseres, at lande, der står uden for euroen, ikke har stemmeret i visse spørgsmål, der alene gælder eurolande. Som noget nyt vælger eurolandenes ministre – den såkaldte eurogruppe – en fast formand for to et halvt år ad gangen.

Hovedprincipperne i EU's finansielle ramme fastholdes også, men forfatningstraktaten styrker Europa-Parlamentets indflydelse både i den årlige budgetprocedure og i forbindelse med den flerårige finansielle ramme. Europa-Parlamentet ligestilles således med Rådet i den årlige budgetprocedure og får som noget nyt indflydelse på hele budgettet, herunder landbrugsudgifterne. Herudover traktatfæstes og præciseres en række gældende procedurer, f.eks. for forligsudvalget mellem Rådet og Europa-Parlamentet, og principper, f.eks. om budgetdisciplin og forsvarlig økonomisk forvaltning i EU. Endelig fremhæver forfatningstraktaten kravet om bekæmpelse af svig med EU-midler.

8.1 Den økonomiske og monetære politik

I overensstemmelse med målsætningsartiklen i art. I-3 arbejder EU for en bæredygtig udvikling i Europa baseret på en afbalanceret økonomisk vækst og prisstabilitet og en social markedsøkonomi med høj konkurrenceevne. Et centralt middel hertil er den økonomiske og monetære politik, hvis overordnede karakter beskrives i art. III-177. Centrale elementer er samordning af medlemslandenes økonomiske politikker og euroen som fælles valuta (for de lande, der ikke har dispensation).

De konkrete regler for den økonomiske og monetære politik ændres kun i begrænset omfang. Det gælder f.eks. i forbindelse med proceduren for uforholdsmæssigt store underskud, jf. art. III-184, stk. 6. Her skal Rådet fremover fastslå, om der i et givet medlemsland er tale om et uforholdsmæssigt stort underskud på de offentlige finanser, på baggrund af et *forslag* fra Kommissionen og uden at tage stemmeafgivningen fra det pågældende medlemsland i betragtning. I den nuværende traktattekst træffer Rådet afgørelse på baggrund af en *henstilling* fra Kommissionen, og alle medlemslande stemmer. Denne ændring indebærer en styrkelse af Kommissionen, da det kræver enstemmighed i Rådet at ændre et forslag fra Kommissionen, hvorimod en henstilling kan ændres med kvalificeret flertal, jf. art. III-395, stk. 1.

Hvis Rådet fastslår, at der foreligger et uforholdsmæssigt stort underskud, vedtager Rådet en henstilling om at bringe det uforholdsmæssigt store underskud til ophør inden for en given frist.